09/12/2020

Διαβάστε ολόκληρο το βιβλίο: «Ο Εθνοϊερομάρτυρας – Αρχιμ. Ιάκωβος Γ. Αρχατζικάκης»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιεραπύτνης και Σητείας

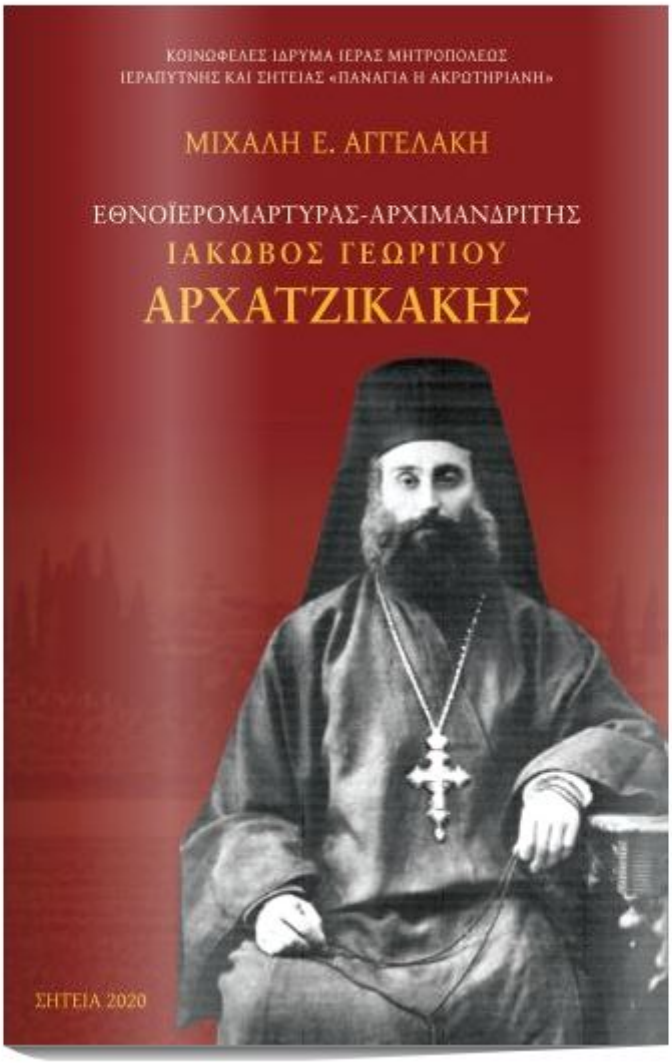

Διαβάστε ΕΔΩ ολόκληρο το βιβλίο «Ο Εθνοϊερομάρτυρας - Αρχιμ. Ιάκωβος Γ. Αρχατζικάκης». Ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση του έργου, όπως αυτή δημοσιεύεται εκ μέρους της Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύντης και Σητείας.

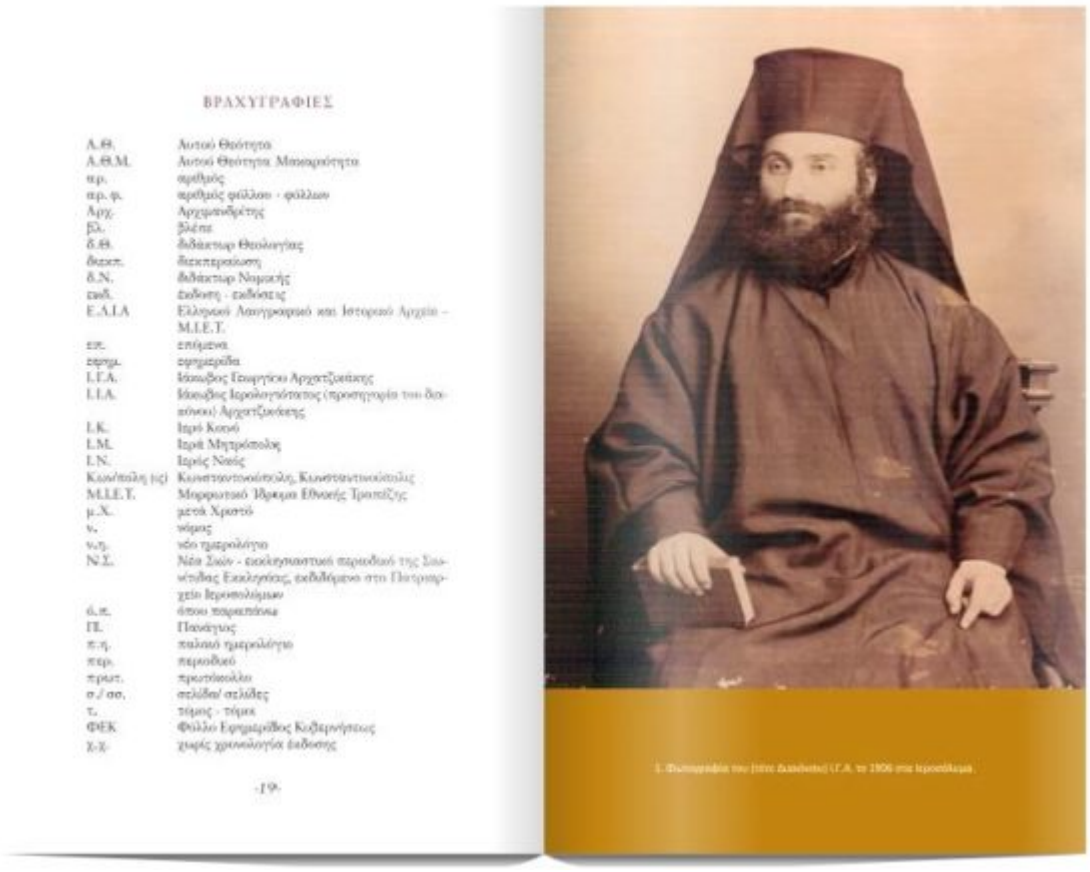

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Θ.	Αυτού Θειότητα
Α.Θ.Μ.	Αυτού Θειότητα Μακαριότητα
αρ.	αριθμός
αρ. φ.	αριθμός φύλλου - φύλλων
Αρχ.	Αρχιμανδρίτης
βλ.	βλέπε
δ.Θ.	διδάκτωρ Θεολογίας
διορθ.	διορθωμένη
δ.Ν.	διδάκτωρ Νομικής
εκδ.	έκδοση - εκδόσεις
Ε.Α.Ι.Α	Ελληνικό Λαογραφικό και Ιστορικό Αρχείο – M.I.E.T.
επ.	επόμενα
εφημ.	εφημερίδα
Ι.Γ.Α.	Ιάκωβος Γεωργίου Αρχατζικάκης
Ι.Ι.Α.	Ιάκωβος Ιερολογιότατος (προσηγορία του διακόνου) Αρχατζικάκης
Ι.Κ.	Ιερό Κοινό
Ι.Μ.	Ιερά Μητρόπολις
Ι.Ν.	Ιερός Ναός
Κων/πολις (ις)	Κωνσταντινούπολις, Κωνσταντινουπόλεως
M.I.E.T.	Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης
μ.Χ.	μετά Χριστόν
ν.	νόμος
ν.η.	νέο ημερολόγιο
Ν.Σ.	Νέα Σιών - εκκλησιαστικό περιοδικό της Σωτήριθης Εκκλησίας, εκδιδόμενο στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων
ό.π.	όπου παραπάνω
Π.	Παναγιος
π.η.	παλαιό ημερολόγιο
περ.	περιοδικό
πρωτ.	πρωτόκολλο
σ./ σσ.	σελίδα/ σελίδες
τ.	τόμος - τόμοι
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδος Κυβερνήσεως
χ.χ.	χωρίς χρονολογία έκδοσης

-19-

1. Φωτογραφία του [τότε Διακόνου] Ι.Γ.Α. το 1906 στα Ιεροσόλυμα.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΜΙΧΑΗΛ Ε. ΑΓΓΕΛΑΚΗ :
«ΕΘΝΟΪΕΡΟΜΑΡΤΥΡΑΣ–ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΧΑΤΖΙΚΑΚΗΣ»

Γράφει ο Πρωτ. του Οικουμενικού Θρόνου Ευάγγελος Παχυγιαννάκης

Στους αντρειωμένους της Κρήτης συγκαταλέγονται και οι Κληρικοί της κάθε βαθμού. Όλοι εκείνοι οι ρασοφόροι από τον άγαμο και τον έγγαμο Κλήρο, που, σε δύσκολες εποχές, όταν κατακτητές κυρίευαν το Νησί και στερούσαν από τον λαό του το πολυτιμότερο δώρο του Θεού στον άνθρωπο, την ελευθερία, αντάλλασσαν τον σταυρό με το τουφέκι, το σπαθί και την πένα και τη φρόνιμη ζωή του νοικοκύρη πολλές φορές με τη δύσκολη ζωή του χαΐνη και του αντάρτη.

Αυτοί είναι οι ιερωμένοι, οι αντρειωμένοι Άγιοι της Κρήτης! Σε καιρό ειρήνης διηγούνται τα κατορθώματά τους οι σπηλιές με τα δάκρυα και τις προσευχές των

ασκητών και ο λαός του Θεού στις πόλεις και στα χωριά αναπολεί τη στοργή των ποιμένων και αφοσιωμένων εργατών του ευαγγελίου. Ιδιαίτερα, όμως, σε όλες τις κατοχές, που υπέστη το μαρτυρικό Νησί μας, Αραβική, Ενετική, Τουρκική, στους Μικρασιατικούς και Βαλκανικούς πολέμους, στη Γερμανοϊ-ταλική περίοδο, ανέμισαν απ' άκρου εις άκρον της πατρίδος μας το σεπτό ράσο τους. Και πότισαν με το αίμα τους όχι μόνο το Νησί μας αλλά και τη γη του Ελληνικού βορρά και την ευλογημένη γη της Μικρασίας.

Ένας τέτοιος Άγιος, που στολίζει το Συναξάρι των Νεομαρτύρων της Εκκλησίας μας είναι και ο Ιερομάρτυρας Ιάκωβος Αρχατζικάκης, που άνθισε ως ευωδέστατον άνθος στην κωμόπολη Ζήρο της δοξασμένης χώρας της Σητείας. Γνωρίζαμε λίγα πράγματα για τη ζωή του από σημειώματα ορισμένων λογίων, που κατά καιρούς φιλοξένησαν οι τοπικές εφημερίδες, τώρα όμως με την ολοκληρωμένη βιογραφία που συνέταξε και εξέδωσεν ο κ. Μιχαήλ Ε. Αγγελάκης, διακεκριμένος νομικός εκ Σητείας και φίλος της Εκκλησίας, γνωρίζομεν ακριβέστατα όλη την περιπετειώδη ζωή του Ιερομάρτυρος από τα μικρά του χρόνια, τα χρόνια της καταφυγής και των σπουδών του στην θεοβάδιστη γη της Ιερουσαλήμ και στη γεραρά Θεολογική Σχολή της Χάλκης, την ολοκλήρωση των σπουδών του στην Ευρώπη, την άνοδό του στα ύψιστα κλιμάκια της πανεπιστημιακής καθηγεσίας, την θεοφιλή ιερατικήν του διακονία και τέλος το μαρτυρικό τέλος του στο ευγενές προάστειο της ωραίας Σμύρνης, στον Βουτζά.

Το βιβλίο, τυπωμένο σε καλλιτεχνική έκδοση των εκδόσεων ΤΥΠΟΚΡΕΤΑ Α.Ε., σύγκειται από 208 σελίδες. Αποτελείται, εισοδευτικά, από Ευλογητικό Γράμμα της Α.Θ.Π του Οικουμενικού μας Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και Πρόλογο του Σεβασμιωτάτου Μητροπο-λίτου Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κυρίλλου, Προέδρου του Δ.Σ. του Ιδρύματος «Παναγία η Ακρωτηριανή».

Ακολουθούν «*ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ*» και «*ΠΡΟΛΟΓΟΣ*» του συγγραφέως, κείμενα ευχαριστιών του προς το Κοινωφελές Ίδρυμα και τον Σεβασμιώτατον Πρόεδρόν του Μητροπολίτη Σητείας κ. Κύριλλον και προς όλους εκείνους που συνέβαλαν εκθύμως στη συλλογή των πολυτίμων πληροφοριών για την αρτιότητα του βιβλίου.

Το βιβλίο χωρίζεται σε τρεις περιόδους: Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1882-1904). Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1904-1915), Η ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1915-1922), ΤΟ ΕΠΤΑΗΜΕΡΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄. Το βιβλίο κλείνει με πλουσιότατη Βιβλιογραφία (9 σελίδων).

Οι περίοδοι υποδιαιρούνται σε παραγράφους, τις οποίες απλώς καταγράφομε χωρίς να τις αναλύομε, πλην εκείνων που αναφέρονται στο μαρτύριο του Ιερομάρτυρος.

Η ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1882-1904).

Καταγωγή.
Στην περίοδο αυτή ο συγγραφέας αναφέρεται στην καταγωγή του Ιερομάρτυρος. Μέλος πολυμελούς οικογενείας (8 παιδιά, 4 αγόρια και 4 κορίτσια) γεννήθηκε στις 20 Ιουλίου 1872 στο χωριό Ζήρο της Σητείας, από γονείς ευσεβείς, τον Γεώργιο και την Ειρήνη. Τα πρώτα του γράμματα διδάχτηκε στον τόπο καταγωγής του.
Σπουδές και δραστηριότητες στην Κωνσταντινούπολη.

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1904-1915).

Εκπαιδευτική, ποιμαντική, πατριωτική και συγγραφική δραστηριότητα στο Πατριαρχείο Ιεροσυλύμων.
Ποιμαντική δραστηριότητα.
Ζήτημα με τους Άραβες Ορθοδόξους.
Συγγραφική δραστηριότητα.
Λοιπές δραστηριότητες.
Υλικές προσφορές.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ (1915-1922).

Η άφιξη και παραμονή του Ιακώβου στην Έφεσο.
Η άφιξή του στη Σμύρνη.
Η άφιξη και παραμονή στο χωριό Μπουτζά (ή Βουτζά), όπου ο Ιάκωβος άσκησε το ποιμαντικό, εκπαιδευτικό και πατριωτικό του καθήκον μέχρι τον μαρτυρικό του θάνατο.
Σύντομες πληροφορίες για τον Μπουτζά (ή Βουτζά).
Τοποθέτηση του Ιακώβου στον καθεδρικό ναό του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου.
α) Μερικές πληροφορίες για την εκκλησία του Αγίου Ιωάννου στην επάνω συνοικία του χωριού.
β) Μερικές πληροφορίες για τις λοιπές εκκλησίες του Μπουτζά (ή Βουτζά).
γ)Σημερινή κατάσταση ορθοδόξων εκκλησιών.
Ποιμαντκή δραστηριότητα.
Εκπαιδευτική δραστηριότητα.
Πατριωτική δραστηριότητα.
Ο νόστος.

Η δράση του Ιακώβου ως Έλληνα της Μικράς Ασίας.

Από τις δύο τελευταίες παραγράφους «*Η αντίστροφη μέτρηση για το βασανιστικό τέλος του Ιακώβου*» και «*Ο μαρτυρικός θάνατος*», θα αναφέρομε περιληπτικώς τα σημαντικότερα γεγονότα και με αυτά θα κλείσομε την εξαιρετική μελέτη του κ. Αγγελάκη για τον Ιερομάρτυρα – Νεομάρτυρα Ιάκωβο.

Η αντίστροφη μέτρηση και ο μαρτυρικός θάνατος του Ιακώβου.

Ο μαρτυρικός θάνατος του αθλοφόρου του Χριστού Νεομάρτυρος και Εθνομάρτυρος Ιακώβου επήλθε στις 27 του μηνός Αυγούστου 1922. Γεγονός είναι ότι του έγιναν πολλές προτάσεις και συστάσεις για να αποφύγει το μαρτύριο, όμως όλες απέβησαν άκαρποι. Ο Ιάκωβος, πιστός στα λόγια του Καλού Ποιμένος Χριστού, έπραξε σύμφωνα με την εντολή Του: «*Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησι ὑπέρ τῶν προβάτων*» (Ἰωάν.10.11).

Από τις πληροφορίες αυτοπτών μαρτύρων, Ελλήνων και ξένων, που, δίκην μελίσσης έχει σταχυολογήσει και καταγράφει ο συγγραφέας του βιβλίου, το πολυώδυνο μαρτύριο του σεπτού μας Ιερομάρτυρος μπορεί να καταγραφεί σε αδρές γραμμές, ως εξής:

Τον συνέλαβαν και, τυπτόμενος και ραπιζόμενος εκακοποιήθη και ερρίφθη παρά των αδιαστάκτων Αγαρηνών κατά γης. Αφού τον πετάλωσαν (καλίγωσαν) – ένα πέταλο σε κάθε πτέρνα, κάρφωσαν και επί του μετώπου του μικρά ημισέληνο εκ λευκοσιδήρου. «*Ο αδελφός του Ρουμάνου προξένου είδε με τα ίδια του τα μάτια να τον σταυρώνουν στην πόρτα του Γκόρντον (Gordon)*», εικονικά, βέβαια, αφού είχεν ήδη εκπνεύσει. Όλο αυτό το φριχτό μαρτύριο το υπέμενε αγογγύστως με υπομονή και το μόνο που επαναλάμβανε ήταν το όνομα της Μητέρας των Χριστιανών: «*Παναγιά μου! Παναγιά μου!*» Ξεψύχησε μέσα σε φριχτούς πόνους. Το μωλωπισμένο και καταπληγωμένο σώμα του σύρθηκε πάνω στα καταματωμένα καλντερίμια του Βουτζά και κατόπιν το έρριψαν, οι άπιστοι, σε έναν υπόνομο και δεν επέτρεψαν σε κανένα να το πάρει και να το κηδεύσει!

Αυτό είναι εν συντομία το συναξάρι του Αγίου ενδόξου Ιερομάρτυρος – Νεομάρτυρος Ιακώβου, τοὐπίκλην Αρχατζικάκη, το οποίο περιγράφεται εν εκτάσει εις το υπό παρουσίαση βιβλίο του αγαπητού μας κ. Μιχαήλ Αγγελάκη. Τον ευχαριστούμε για την προσφορά του αυτή, που πλουτίζει τον κατάλογο των Κρητών Νεομαρτύρων. Τον ευγνωμονούμε γιατί μας έφερε σε σχέση προσωπική με τους Νεομάρτυρες της αγίας μας Εκκλησίας, που είναι το καύχημα και η δόξα του Νέου Ελληνισμού. Που το μήνυμά τους είναι τόσον επίκαιρο. Μέσα σ’ έναν κόσμο άσεμνο, που αγωνίζεται μόνο για τα δικαιώματα και απεμπολεί τα καθήκοντα,

θορυβώδη, φλύαρο και ολετήρα των αξιών της ζωής, που καταβουλιάζει μέσα στην ιδιοτέλεια και το ψεύδος, οι Νεομάρτυρες έρχονται να μας υπενθυμίσουν όλη τη λεβεντιά και το ήθος της Χριστιανικής Κρήτης.

Ευχαριστούμε, επίσης, και το Ίδρυμα «*Παναγία η Ακρωτηριανή*» και τον Πρόεδρό του Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλο, για τη χορηγία και την επιμέλεια της εκδόσεως.

Ευάγγελος Παχυγιαννάκης
Πρωτοπρεσβύτερος
του Οικουμενικού Θρόνου